

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0223-186
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Житомирський національний агроекологічний університет (ЖНАЕУ)
ID ОП у ЄДЕБО	23836
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин», другий (магістерський) рівень вищої освіти, галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство», спеціальність 202 «Захист і карантин рослин»
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://znau.edu.ua/images/public_document/2019/ЗВІТ%20ПРО%20САМООЦІНЮВАННЯ%20ОП%20ЗАХИСТ%20І%20КАРАНТИН%20РОСЛИН.pdf
Посилання на звіт експертної групи	https://naqa-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/myevstifeiev_naqa_gov_ua/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B1E884F93-EEB0-4F4B-AFD4-0499897ABFD8%7D&file=5.%20Звіт%20експертів_208-Е_ЖНАЕУ_202_Захист%20і%20карантин%20рослин.docx&action=default&mobileredirect=true

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	20 Аграрні науки та продовольство
Дата засідання	03.01.2020 р.
№ протоколу	№ 11.
Доповідач	Власенко Володимир Анатолійович

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

- ◆ наявні
- ◆ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;
- ◆ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;
- ◆ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

✓ відсутні

Обґрунтування:

За результатами аналізу відомостей про самооцінювання Житомирського національного агроекологічного університету та звіту експертної групи, яка виїжджала до ЖНАЕУ, Освітня програма 202 «Захист і карантин рослин», другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» відповідає критеріям на рівні «В». Підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних з відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, немає.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	ОП відповідає критеріям акредитації. є актуальною і збалансованою щодо тенденцій розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту, ринку праці, а також враховує інтереси стейкхолдерів, має значний рівень узгодженості з характеристиками якості за окремими підкритеріями. ОП відповідає вимогам Критерію 1. Як рекомендація – враховувати під час наступного перегляду ОП потреби стейкхолдерів до формулювання мети та програмних результатів навчання.	В	Відхилення від вимог не є істотними, загалом ОП відповідає всім підкритеріям Критерію 1 на рівні В.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності, є структурованою в контексті загального часу,. дотримується процедура вибору освітніх компонентів, студенти мають	В	Відхилення від вимог не є істотними, загалом ОП відповідає всім підкритеріям Критерію 2 на рівні В.

		можливість отримати практичну підготовку на базі провідних підприємств тощо. Як рекомендація – відмовитись від моделі вибору здобувачами освіти дисциплін за блоками, що може обмежувати академічну свободу, враховувати в ОП вимогу щодо обсягів вибіркових дисциплін та включати лише обов'язкові освітні компоненти.		
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	ЕГ відзначає наявність чітких і зрозумілих правил для вступу на навчання, які враховують особливості ОП, можливість публічного доступу до документів ЖНАЕУ, що регулюють доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО України та закордонних ЗВО. Як рекомендація – сприяти обізнаності студентів щодо неформальної освіти та можливості її визнання у ЗВО.	В	Відхилення від вимог не є істотними, загалом ОП відповідає всім підкритеріям Критерію 3 на рівні В.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	ОП передбачає застосування різних форм і методів навчання і загалом відповідає вимогам Критерію 4. Як рекомендація – звернути увагу на таку форму як силабус, посилити методи активного навчання (ділові ігри, мозковий штурм), упроваджувати методи розвитку креативності,	В	ОП загалом відповідає всім підкритеріям Критерію 4 на рівні В. Недоліки не є суттєвими.

		критичного мислення для розвитку soft skills, більше уваги приділити участі студентів та викладачів за ОП у міжнародних проектах, програмах академічної мобільності та інших заходах ЗВО щодо інтернаціоналізації в своїй діяльності.		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	А	Багаторічний досвід освітнього процесу в ЖНАЕУ спрацював позитивно щодо дотримання вимог за Критерієм 5. Більше того ЕГ відзначає, як позитивну практику ЗВО, - введення до загального розкладу студентів факультативу «Інформаційна культура студента» щодо роз'яснення академічного письма та доброчесності, запрошення представників компаній, що розробляють та впроваджують антиплагіатне програмне забезпечення, задля проведення лекцій та тренінгів для науковців і студентів. ЖНАЕУ має сертифіковану від 27 червня 2019 р. систему управління якістю послуг у сфері вищої освіти згідно вимог ДСТУ ISO 9001:2015 «Система управління якістю».	В	У стислому підсумку роботи експертної групи немає аналізу контрольних заходів окремих освітніх компонент. Також у відомостях по самооцінювання та звіті експертної групи не повною мірою розкрито процедуру оскарження результатів оцінювання та перезарахування результатів навчання в неформальній освіті, результати інтерв'ювання фокус-груп щодо об'єктивності та неупередженості оцінювання.
Критерій 6. Людські ресурси	В	Кваліфікація групи забезпечення ОП загалом відповідає ліцензійним вимогам. Створена та функціонує рейтингова система	В	ОП загалом відповідає всім підкритеріям Критерію 6 на рівні В. Недоліки не є суттєвими.

		оцінювання викладачів. Конкурсний добір викладачів є прозорим і забезпечує необхідний рівень їхнього професіоналізму. Існує тісна співпраця ЗВО і роботодавців; залучення до навчального процесу професіоналів-практиків, система заохочення педагогічної майстерності включає моральне, матеріальне та професійне заохочення. ЕГ рекомендує сприяти залученню роботодавців, професіоналів-практиків, фахівців галузі до проведення аудиторних занять за ОП «Захист та карантин рослин», поширити практику підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності, які існують у ЗВО, на науково-педагогічних працівників, котрі забезпечують освітній процес за ОП, на агропромислових об'єктах та у закордонних установах й організаціях.		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	ЗВО дбає про комфортність та безпечність освітнього середовища для здобувачів вищої освіти, дозволяє студентів та про їх життєві потреби, безкоштовний доступ до електронних ресурсів, можливість отримати консультацію та допомогу представників соціально-	В	ОП загалом відповідає всім підкритеріям Критерію 7. Недоліки не є суттєвими.

		психологічної служби та юридичної клініки, приділяється увага студентам з особливими потребами. ЕГ рекомендує продовжити роботу зі: створення технічних та нормативно-методичних умов для реалізації права на освіту особам з особливими потребами; розробки та оприлюднення на офіційному веб-сайті нормативні документ, які регулюють процедуру вирішення конфліктних ситуацій щодо розгляду повідомлень про сексуальні домагання, дискримінацію та корупцію.		
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	А	Розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ЗВО відбувається згідно оприлюднених на сайті документів за встановленими процедурами, проводиться анкетування студентів щодо методів навчання та викладання, роботодавці залучені до процедур забезпечення якості ОП, ЖНАЕУ має систему управління якістю послуг у сфері вищої освіти, яка відповідає вимогам ДСТУ ISO 9001:2015 «Система управління якістю» та підтверджена	В	У відомостях про самооцінювання недостатньо відображено результати анкетування рівня задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання та викладання за ОП «Захист і карантин рослин» зі щорічним оновленням змісту компонент ОП, а також їхній публічний доступ.

		відповідним сертифікатом. Широке застосування антиплагіатних програм «Unicheck» та StrikePlagiarism» сприяє сталому розвитку ОП програми «Захист і карантин рослин».		
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, є задокументованими, чіткими, зрозумілими та розміщені на сайті у повному обсязі та вільному доступі. Прозорість і публічність діяльності ЗВО є достатньою для формування необхідного рівня довіри всіх стейкхолдерів. Проте, ЕГ зауважує відсутність публічного розміщення інформації від роботодавців та студентів щодо наданих пропозицій з удосконалення ОП. ЕГ рекомендує після обговорення проекту ОП оприлюднювати на сайті ЗВО таблицю з пропозиціями стейкхолдерів, своєчасно оновлювати інформації на офіційному сайті ЖНАЕУ та випускової кафедри.	В	ОП загалом відповідає всім підкритеріям Критерію 9 на рівні В. Недоліки не є суттєвими.
Критерій 10. Навчання через дослідження				

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Представлена до акредитації освітня програма за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» загалом відповідає існуючим Критеріям оцінювання якості освітніх програм. Проте, є певні зауваження та рекомендації як до освітньо-професійної частини, так і до наукової складової підготовки магістрів – фахівців із захисту та карантину рослин:

1. Під час перегляду основних положень ОП задля підвищення якості освітнього процесу необхідно враховувати тенденції застосування інноваційних технологій в аграрному виробництві та ширшого використання іноземного досвіду, зокрема – в частині технологічного забезпечення захисту сільськогосподарських культур від шкідливих організмів.

2. Зміст ОП потребує корегування переліку вибіркових дисциплін. Під час організації та проведенні освітнього процесу розмістити на офіційному сайті ЖНАЕУ силабуси вибіркових дисциплін. Сприяти ширшому залученню своїх випускників як стейкхолдерів до формування освітнього середовища.

3. Для покращання практичної підготовки впровадити за ОП «Захист і карантин рослин» підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою навчання.

4. Забезпечити ширше залучення здобувачів освіти за ОП до наукової діяльності, а саме виконання наукових досліджень за державним фінансуванням та на замовлення виробництва, реалізації договорів щодо проведення спільних міжнародних дослідницьких проектів.

5. Підготувати нормативні документи щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті відповідно до чинного законодавства, та ввести практику академічної мобільності здобувачів освіти за ОП «Захист і карантин рослин», зокрема з іншими ЗВО, які здійснюють підготовку фахівців за такими або спорідненими ОП.

6. З метою інтеграції до міжнародної наукової спільноти здобувачів освіти за ОП «Захист і карантин рослин» розгорнути роботу з міжнародної співпраці.

7. Активізувати анкетування рівня задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання та викладання за ОП «Захист і карантин рослин» зі щорічним оновленням змісту компонент ОП.

8. Необхідно зміцнювати матеріально-технічну базу за рахунок придбання сучасного аналітичного та лабораторного обладнання, сертифікації робочих місць з виконання аналітичних робіт за науковою тематикою кафедри та тематикою випускових кваліфікаційних робіт з метою підвищення якості виконання наукових досліджень, покращання стану освітнього процесу та підвищення рівня підготовки фахівців.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◊ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

✓ **акредитацію ОП**

◊ умовну (відкладену) акредитацію ОП

◊ про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

◊ відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР (електронний підпис)

Василь ЛОПУШНЯК